

Pasningsvejledning for Sporefrø

Foto: Rune Midtgaard.

Videnskabelige navne: *Xenopus laevis*, *X. tropicalis*.

Dansk navn: Sporefrø.

Udseende: Vandlevende frøer med fladtrykt krop, der ikke har svømmehud mellem fingrene. Rygfarven varierer fra lysebrun/grålig med fine pletter, over varianter med større pletter til marmorerede dyr. Bugen er typisk gullighvid, hos nogle dyr med enkelte pletter. I hobbyen ses tillige ofte albinoer. Fuldvoksne hunner er omkring 12 cm lange, hannerne typisk omkring 8 cm. Hunnerne er bredere end hannerne og har kloaklapper, der er tydeligst, når hun er i brunst. Hannerne har mørke områder på indersiden af forbenene og synger i skumringen. Navnet Sporefrø skyldes at frøerne, i modsætning til andre frøer, har små kløer på tæerne, såkaldte sporer.

Udbredelse i naturen: Afrika syd for Sahara. Har været opdrættet i fangenskab til videnskabelige formål i mange år, så de fleste dyr i fangenskab er opdrætsdyr.

Biologi: Lever i vandpytter og mindre søer. Tørrer vandhullet ud, vil frøerne grave sig ned eller hoppe videre til et nyt vandhul.

Hold i akvarium: Frøerne holdes i større flade akvarier uden filtersystem og luftstene, da konstante vandstrømninger forstyrrer frøernes sanseapparat på flankerne. Akvariet skal være uden planter eller dekoration bortset fra visne, skoldede bøge eller egeblade på bunden. Herved skabes en illusion af dyrenes naturlige habitat: en vandpyt med visne blade på bunden. Vandet skiftes 2-4 gange om måneden afhængig af tilsmudsningen. Akvarierne skal stå ved stuetemperatur uden opvarmning. Der belyses med et lysstofrør. Akvarier til Sporefrøer skal være forsynede med tætsluttende låg. Slipper frøen ud, vil den dø af udtørring. Frøerne har ikke brug for en landdel, men der skal være ca. 10 cm luft over vandoverfladen i akvariet.

Foder: Sporefrøer vil spise alt, de kan gabe over. Fuldvoksne dyr bør kun fodres 2-3 gange ugentligt, idet de ellers bliver for fede. Frøerne fodres primært med regnorme i passende stykker: bittesmå bidder til nyforvandlede frøer og hele orme til voksne dyr. Derudover fodres med optøede og tempererede frosne røde myggelarver, rejer og små fisk.

Adfærd: En han og 1-2 hunner kan holdes i et 50 liters akvarie. Dyrene er meget aggressive og vil angribe alt, der rører sig, for at spise det. Trives dyrene, vil man kunne høre hannerne lavmælte sang og opleve frøerne svømme rundt i lodrette cirkler, hvor hannen omklammer hunnen, der samtidig lægger æg, når de rammer vandoverfladen. Vil man opdrætte haletudserne, skal forældrene fjernes efter overstået parring, ellers bliver æggene spist. Æggene klækker efter 2-3 dage, haletudserne hænger fast til sidevægge etc., indtil de har tømt deres blommesæk for næring. Haletudserne lever af at filtrere vandet; i starten lever de primært af svævealger og bagegær opslemmet i vand, senere kan de tage afskallede artemia-æg. Efter 1-3 måneder får haletudserne først bagben og siden forben, når de har fået forben bør vandstanden sænkes til 5 cm, idet de ellers kan drukne. Når de har mistet halen, kan de klare en normal vandstand. Frøerne bliver kønsmodne efter 1-2 år.

Hold med andre dyr: Sporefrøer bør ikke holdes med andre dyr.

Giftighed: Ugiftige. Af hensyn til frøerne bør man dog ikke håndtere dem. At holde Sporefrøer svarer til at holde akvariefisk.

Når man har arbejdet i akvariet, skal man naturligvis vaske hænder.

Levealder: Op til 20 år.

Sygdomstegn: Frøens hud skal være hel, uden sår eller områder, der ser røde og irriterede ud. Der må heller ikke forekomme hudområder, der virker vattede eller svampede. Raske dyr har en god appetit, syge dyr vil ofte ikke spise, bliver magre, flyder i vandoverfladen (ofte oppustede) og kan ikke rigtigt dykke, farven kan være blegere eller mørkere end normalt. Syge dyr kan være både hyperaktive eller passive. Hvis dyret ikke trives, skal man søge kvalificeret hjælp hurtigt og isolere det syge dyr fra andre frøer.

Andet: Sporefrøer anvendtes oprindeligt til graviditetstests, men er efterhånden blevet et meget vigtigt laboratoriedyr til forskning i basale biologiske processer og ikke mindst et populært akvariedyr.

Lovgivning: Arten er ikke omfattet af nogen fredningsbestemmelser.

Frøgruppen
www.nhf.dk/dartfrog

Denne pasningsvejledning er for hold af padder som hobbydyr. Disse padder kan også holdes forsvarligt på andre måder end beskrevet i denne vejledning.

Ver. 1 2008/9 Flemming Andersen.